

– гіперлокалізація. Дана тенденція пов'язана зі зростанням частки локальних продуктів у загальному асортименті продуктивних ритейлерів та проявляється в підтримці невеликих і середніх виробників, розширення асортименту власних торговельних марок.

– етичний консьюмеризм Дана тенденція пов'язана зі свідомим споживанням, підвищенням уваги до якості продукції, прагненням до споживання натуральних продуктів харчування. Дотримуючись цієї тенденції, ритейлери будуть розвивати нові моделі доставки максимально свіжої продукції («прямо з ферми»), підвищувати стандарти якості.

– зміна концепції офлайн магазинів. Дана тенденція пов'язана з переорієнтацією із виключно точок продажів на місця отримання унікального споживчого досвіду: включення в асортимент нових або обмежено представлених категорій, надання нових послуг тощо.

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ПРАЦІ

Пересада Н.О., гр. Е-28

Науковий керівник – канд. техн. наук, проф. **Н.І. Єсінова**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

У зв'язку із стрімким технологічним та економічним розвитком у світі, а також і в Україні, все більш важливими стають питання щодо мотивації праці. Це пов'язано з тим, що для ефективної діяльності підприємства дуже важливим завдання є підвищення продуктивності праці. Цієї мети можна досягти за допомогою зацікавленості працівників до робочого процесу, яка здатна як підвищити, так і зменшити ефективність праці персоналу. Отже, сьогодні, мотивація праці є одною з основних умов стабільного економічного розвитку країни.

На жаль, сьогодні, в Україні приділяється недостатньо уваги питанню з приводу вдосконалення методів мотивації працівників, та її ролі в ефективному розвитку підприємств. Наслідком цього є нерідке ігнорування компаній та фірм щодо необхідності побудови ефективного механізму мотивації працюючих.

Для узагальнюючого аналізу різних способів та видів мотивації у дослідженні розглянуто декілька основних класифікацій методів мотивації праці. По-перше це класифікація за результатом діяльності, яка поділяє усі методи мотивації на економічні методи управління, адміністративно-правові (організаційно-адміністративні) методи та соціально-психологічні методи. Інша, більш глобальна система поділу визначає такі методи: економічні методи всіх типів, управління по цілях, збагачення праці та систему участі в справах організації в даний час.

Необхідно пам'ятати, що при впровадженні конкретних методів мотивації обов'язково необхідно враховувати всі фактори, що визначають особливості направленості праці, рівня кваліфікації, трудовий стаж, вікові особливості та багато інших різних не менш важливих факторів.

Отже, можна зробити висновок, що для стабільного та ефективного розвитку як підприємства, так і економіки країни в цілому, необхідно використовувати не тільки майже всі основні, але й нестандартні та нові методи мотивації праці на підприємствах. А ефективність використання цих методів значною мірою залежить від розробки та впровадження вміло налагодженого мотиваційного механізму.

НАПРЯМИ ЗНИЖЕННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

Полянська В.І., гр. БАЗ-49м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.В. Чаговець**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Від того, наскільки ефективно підприємство управляє своїми витратами, залежать його розвиток та успіх. Це стає особливо актуальним в умовах економічної кризи, дії дестабілізуючих факторів та невизначеності.

Матеріальні витрати складають в структурі собівартості продукції 65–75% залежно від галузі економіки. Висока собівартість продукції знижує конкурентоспроможність підприємства та змушує керівників шукати причини та резерви її зниження. Тому дослідження матеріальних витрат та подальше виявлення напрямів їх зниження може суттєво вплинути на фінансові показники діяльності будь-якого підприємства.

Зниження матеріальних витрат можна досягти завдяки правильному управлінню витратами. Управління витратами – це процес цілеспрямованого формування витрат щодо їхніх видів, місць та носіїв з постійним контролем рівня витрат і стимулюванням їхнього зниження. Система управління витратами має функціональний та організаційний аспекти. Вона включає такі організаційні підсистеми: пошук і виявлення чинників економії ресурсів; нормування витрат ресурсів; планування витрат за їхніми видами; облік та аналіз витрат; стимулювання економії ресурсів і зниження витрат.